

2020-06-11

Nämndens frågor

Ärende 10

Veronica Palm m.fl. (S)

Hassan Jama m.fl. (V)

Lisa Palm (Fi) e.y.

Skrivelse

Att skydda och värna våra äldre maa Covid-19

Vi, socialdemokraterna, vänsterpartiet och feministiskt initiativ, vill rikta vårt varmaste tack till stadsdelens medarbetare i äldreomsorgen. Det är ni som varje dag hanterar den svåra situation som Covid-19 innebär för våra sköra och sjuka äldre. Vi vill också uppmärksamma hur stadsdelsförvaltningens äldreenhet har hanterat frågan på allra bästa sätt utifrån givna förutsättningar. Men vi är oroade. Både för det akuta läget och för om den styrande politiska majoriteten orkar dra slutsatser av den kris vi är mitt inne i. Därför ställer vi i denna skrivelse ett antal frågor för framtiden.

Vi vill börja med att betona att när vi talar om äldre med omsorgsbehov så talar vi om alla äldre med omsorgsbehov i vår stadsdel, alltså oavsett om de får sin omsorg av offentlig eller privat utförare. Vi vet att privata utförare generellt har en högre grad av otrygga anställningar och sämre tillgång till extra stöd vid kriser. Inte minst i hemtjänsten. Insynen i privata aktörers skyddsverksamhet är minimal och bidrar till smittspridningen. Det är av största vikt att vi som ansvariga för våra äldres omsorg får veta vilka förutsättningar personalen i också privat verksamhet fått för att kunna göra ett gott jobb och bidra till minskad smittspridning. Hur ser smittspridning, tillgång till skyddsutrustning och möjligheten för personalen att utföra sitt arbete enligt myndigheternas rekommendationer ut på verksamheter (offentliga och privata) i vårt område?

För både vård- och omsorgsboenden och inom hemtjänsten är det viktigt med vårdhygien. All personal måste få utbildning i samband med introduktion och det måste följas upp att alla har tagit till sig utbildningen och följer basala hygienrutiner. Avsaknaden av tillräckligt med skyddsmaterial har varit ett betydande arbetsmiljöproblem, skapat stress hos den redan hårt belastade personalen och bidragit till smittspridning. Läget har försvårats av att Region Stockholm minimerat lagerhållning av skyddsutrustning. Ej heller har det stora antalet aktörer inom äldreomsorgen underlättat lagerhållning på stadsdelsnivå. Vad behöver förvaltningen för att vi ska vara fullgott rustade med arbetskläder och skyddsmateriel för framtiden?

Den här tiden har krävt specialkompetens och skyddsutrustning hos våra anställda och distansering av smittade från icke-smittade. Strikta smittskyddsregler måste följas. Det är olämpligt att personal som arbetar med Covid-smittade även arbetar med de som inte är det.

De särskilda förstärkningsteam som till slut startades upp har varit viktiga för att kunna hålla smittan under kontroll. De behövs idag och under en tid framöver, men vi vill också försäkra oss om att kompetensen finns kvar. Kan vi lita på att det snabbt kan sättas samman förstärkningsteam för att skydda våra äldre när vi i framtiden får behov vid andra, förhoppningsvis inte lika allvarliga, kriser?

Provtagning och smittspårning är viktigt för våra medborgare i stadsdelen, men framförallt på våra omsorgsboenden och inom hemtjänsten. Arbetet med provtagning bör kunna öka i intensitet. Inte minst är det viktigt för att kunna ge en trygg hemgång, som är än viktigare nu när många patienter kommer hem från att ha vårdats för pandemi. Hur säkerställs trygg hemgång från sjukhus, även för den som inte har hemtjänst? Därutöver behövs kontinuitet i hemtjänstbesöken så antalet personer som besöker är så få att brukarna känner sig trygga och att tillräcklig tid finnes. Hur ser planerna ut för att knyta ihop hemtjänstbesöken?

Social distansering bland äldre har varit nödvändigt, men det medför också stora problem för folkhälsan. Många äldre har inte samma umgänge, rör sig mindre och träffar färre människor. Det är av högsta prioritet att fortsätta arbetet med aktivitetscenter så väl som utevistelse, kultur och samhällsmöten. Vi vill också peka på behovet av kontinuitet och säkerhet nattetid. För de hemmaboende äldre med eller utan hemtjänst som är socialt distanserade borde förebyggande åtgärder göras mer tillgängliga för att stärka den fysiska förmågan hos äldre så att muskelstyrka och balans bibehålles. Vi undrar hur det säkerställs att våra äldre får tillgång till både sociala och fysiska aktiviteter?

För att personalen i äldreomsorgen ska kunna arbeta förebyggande och trygga verksamheten är det nödvändigt med bättre arbetsvillkor. Personalen behöver få kontinuerlig vidareutbildning och alla som vill ska få arbeta heltid. Tidanställda och visstidsanställda har otrygghet vid sjukdom vilket bidrar till ökad smittspridning. Hon som bara får jobb och försörjning om hon blir inringd på timme förlorar inte bara jobb den dag hon är hemma, utan riskerar också att inte bli uppringd mer. Hon har helt enkelt inte råd sjukskriva sig vid en liten förkylning som normalt inte påverkar hennes arbetsförmåga. Hur arbetar stadsdelen med att öka andelen trygga tillsvidareanställningar, där den som vill får jobba heltid?

Vi måste tänka framåt nu. Den här våren ger oss möjlighet att dra lärdomar kring hur äldreomsorgen är organiserad. Våra äldre förtjänar att vi rustar omsorgen bättre för att möta behov i kris. Med anledning av detta vill vi att förvaltningen återkommer med svar på de frågor vi ställer löpande i texten ovan.